

ZÁVEREČNÁ SPRÁVA ZA ROK 2018

Slovo na úvod

Zuzana Ambro
výkonná riaditeľka

Pavel Mihaľák
umelecký riaditeľ

Deti ostávajú deťmi, aj keď sú hospitalizované v nemocnici. Napriek chorobe a zdravotným obmedzeniam sa chcú hrať a smiať. Zdravotní klauni prichádzajú pravidelne na lôžkové oddelenia 53 nemocníc a liečebných zariadení, otvárajú dvere do imaginárneho sveta a pozývajú deti do svojej hry. V okamihu sa tak v izbe môžu ocitnúť v ZOO, na Mesiaci, či v pralese. Hrajú sa s tým, čo majú, a to vždy s ohľadom na zdravotnú situáciu dieťaťa. Každá návšteva v izbičke má svoj vlastný príbeh, ktorý sa už nebude opakovať. Tu a teraz - dieťa a zdravotný klaun, tu a teraz - radosť a smiech, ktorý má pozitívny vplyv aj na celkový liečebný proces.

Naše aktivity môžeme realizovať len VĎAKA VÁM - individuálnym darcom a daryňiam, ľuďom s dobrým srdcom. Ďakujem vám, že ste s nami, za dôveru a podporu tohto krásneho projektu, za to, že spolu s nami prinášate SMIECH tam, kde je potrebný.

Ďakujem Vám z celého srdca a želim Vám veľa dôvodov na úsmev.

Opäť prešiel ďalší plodný a náročný rok plný očakávaní aj krásnych momentov, ale predovšetkým sprevádzaný úžasným pocitom, že robíme prácu s obrovským zmyslom a s krásnymi ľuďmi.

Klaunovanie, to je predovšetkým šanca a možnosť pomáhať tam, kde to je potrebné. Cez smiech a hru sa stretnúť s dieťaťom, rodičom, seniorom či lekárom aj vo chvíli, ktorá môže byť bolestivá a pochmúrna a vnieť do nej svetlo.

Tento rok sa náš profesionálny klaunský tím opäť rozšíril o ďalších troch členov. Je pre mňa veľkou ctou spolupracovať už so 61 klaunskými kolegami ČERVENÉHO NOSA, z ktorých každý jeden je úžasným človekom a veľkým profesionálom zvládajúcim našu náročnú misiu v nemocniciach na jednotku. Veľmi sa teším, keď nás lekári a zdravotný personál vítajú na oddeleniach ako svojich spolupracovníkov. Za to všetko zo srdca ďakujem Vám, moje milé kolegyně a kolegovia, a hlavne Vám, naši vzácni priatelia a podporovatelia.

SLOVENKA ROKA 2018

10. ročník populárnej čitateľskej ankety SLOVENKA ROKA vyvrcholil slávnostným udeľovaním cien 4. júna 2018. **MUDr. Katarína Šimovičová**, detská lekárka a predsedníčka o. z. ČERVENÝ NOS Clowndoctors sa stala víťazkou ankety Slovenka roka 2018 v kategórii Charita a s najvyšším počtom hlasov divákov aj Absolútnou Slovenkou roka 2018.

Svojim podporovateľom počas slávnostného večera adresovala slová vďaky:

„Ďakujem všetkým ľuďom, ktorí mi posielali hlasy a ktorí mi fandili. Zo srdca ďakujem všetkým podporovateľom občianskeho združenia ČERVENÝ NOS Clowndoctors, lebo bez nich by sme to nedokázali a prosím, aj v ďalších rokoch o priazeň, pretože to budeme potrebovať. A hlavne ďakujem všetkým našim 61 profesionálnym zdravotným klaunom a klaunkám, ktorým toto ocenenie patrí. Som šťastná, že môžem byť súčasťou takéhoto projektu a nesmierne vďačná všetkým, ktorí ho podporujú. Pôsobenie v občianskom združení mi prinieslo úplne iný pohľad na ľudskú dušu, na obetavosť pre dobrú vec, ale aj na silu humoru a smiechu v liečebnom procese.“

Z ocenenia doktorky Šimovičovej sa veľmi tešíme. Sme šťastní, že na Slovensku žije stále veľa ľudí, ktorí spolu s nami veria, že prinášať smiech a radosť deťom do nemocníc má zmysel. Ďakujeme.

KLAUN JE ZA DVERAMI

Tohoročná jar naozaj kvitla mimoriadnymi udalosťami. Naši zdravotní klauni po prvýkrát vystúpili na divadelné pódium so svojím originálnym klaunským kabaretným programom **KLAUN JE ZA DVERAMI** v divadle Štúdio L+S v Bratislave. Predstavenie bolo mimoriadne úspešné a my ďakujeme všetkým, ktorí sa spolupodieľali na jeho úžasnej premiérovej atmosfére.

Začiatkom apríla sa združenie ČERVENÝ NOS aktívne zúčastnilo unikátnej medzinárodnej konferencie **THE ART OF CLOWNING** vo Viedni. 400 účastníkov konferencie z 50 krajín – umelcov, psychológov, vedcov a lekárov – počas 3 dní plných odborných prednášok a umeleckých workshopov diskutovalo o klaunskom umení a jeho využití v zdravotnej oblasti. Konferencia bola potvrdením, že terapeutické využitie humoru je stále aktuálnejším fenoménom v celosvetovom meradle. Hlavným organizátorom konferencie bola organizácia RED NOSES INTERNATIONAL. Medzi najvzácnejšími hosťami treba spomenúť popredného operného tenora Rolanda Villazóna alebo legendárneho amerického umelca Michaela Christensena, zakladateľa Big Apple Circus Clown Care.

SMIECH DETÍ NA KLAUNIÁDE JE TOU NAJKRAJŠOU OZDOBOU DŇA

Jeden deň v živote školáka je obyčajne plný kamarátstiev, školských úloh, zábavy aj objavovania sveta. Betke v nemocničnej izbe však čas plynie úplne inak. Bojí sa injekcií, bolí ju bruško, smúti za kamarátmi a súrodencami, trápí sa chorobou a nečinnosťou. Celé hodiny musí len ležať a dívať sa, ako pomaly kvapká infúzia a malá Evička na vedľajšej postelke stále plače. Betka však vie, že **zajtraší deň bude iný! Konečne prídu klauni, s ktorými je vždy zábava.**

Desiatky hospitalizovaných detí denne v rôznych kútoch Slovenska netrpezlivo **očakávajú veselú klaunskú**

návštevu, ktorá dokáže rozžiariť aj ten najzamračenejší deň. Deti jednoducho vedia, že **smiech pomáha.**

Stretávajú svojich klaunov hneď od rána pred detskými, očnými,

ORL a inými **ambulanciami**

v nemocniciach. Na chodbách sa ozýva smiech, klauni vysušia uslzené očká, lebo mali strach z odberu krvi, zabavia huncútov, ktorým sa už nechce tak dlho čakať na pána doktora, potešia pesničkou aj ustarostených rodičov, rozosmejú sestričku nejakým figliarskym kúskom. To je však len začiatok.

Už na poludnie štartujú zdravotní klauni svoje autá, bicykle, kolobežky, nabalení kostýmami a rekvizitami a rozdelení do dvojíc sa postupne presúvajú do plánovaných nemocníc vo všetkých regiónoch. Nezastaví ich dážď ani krúpy, „zápchy cestné ani črevné“, pretože smiech detí, hlavne tých, ktoré sú hospitalizované už dlhšiu dobu, bude tou najkrajšou časťou dňa. **Pravidelne každý týždeň od pondelka do piatka** klopú na dvere izbičiek na detských oddeleniach v 53 nemocniciach **od Skalice až po Michalovce**. Mesačne sa veselej návšteve potešia tisíce detí a na svoje si prídu aj rodičia či zdravotnícky personál.

V roku 2018 sme pravidelne prinášali smiech deťom do **53 nemocníc**. Spolu to bolo **2079 klauniád pre deti**. Nové klauniády pribudli v nemocniciach: **Fakultná nemocnica Trnava (pravidelné)**
Detská fakultná nemocnica Košice (pravidelné):

- Klinika detskej chirurgie
- Klinika pediatrickej anesteziológie a intenzívnej medicíny
- detské ambulancie

Nemocnica Myjava (občasné)

Nemocnica Veľký Krtíš (občasné)

„OPERAČNÝ VOZÍK?“ KDEŽE! KOZMICKÁ RAKETA SESTRIČKY BYLINKY

Matej už celé týždne leží na chirurgickom oddelení a ešte chvíľu potrvá, kým nedôjde k poslednému operačnému zákroku. Na hry s kamarátmi v škôlke nemôže ani pomyslieť. Dnes je piatok a Matej čaká, kedy ho odvezú na operačnú sálu. V prázdnom žalúdku mu škvrka, srdiečko nervózne poskakuje, úkosom pozerá na poblednutú mamku. Keď zbadá vo dverách známú tvár s červeným nosom, vydýchne si a radostne zakýva: „Sestrička Bylinka, máš pripravenú helmu? Kozmická raketa už štartuje, letíme spolu na Mesiac!“

Program **Na Operačnú Sálu – N.O.S.** je veľmi žiadaný a potrebný. Deti pred operáciou často cítia veľký strach. Boja sa nielen zákroku, ale aj nevyhnutných vyšetrení, veľkého výťahu či dlhej chodby na operačnú sálu. Špeciálne vyškolený zdravotný klaun správa-

dza dieťa na chirurgický zákrok, aby v ťažkej chvíli premenil jeho bolesť a úzkosť na smiech alebo aspoň úľavu.

Program N.O.S. realizujeme pravidelne trikrát týždenne v **Národnom ústave detských chorôb na Kramároch v Bratislave** a od jari už dvakrát týždenne na **Klinike detskej chirurgie DFNSP v Banskej Bystrici**.
V roku 2018 to bolo spolu 212 klauniád N.O.S.

CIRKUSOVÉ ŠAPITÓ, POD KTORÝM SA DEJÚ DIVY

Z okien liečebne vykúkajú zvedavé tváre. S očakávaním sledujú ako priamo pred budovou, uprostred trávniku rastie čosi neobyčajné. O chvíľu sa zodvihnú drevené stĺpy, napne farebná plachta so strechou. K nebu vyrastie naozajstné cirkusové šapitó. Loptičky, kruhy, šatky... zdravotní klauni rozdávať deťom prvé cirkusové rekvizity.

„Cirkus Paciento je možnosť vyskúšať si niečo nové, preveriť svoje schopnosti. Najdôležitejšie motto je: Keď to nevzdáme, tak sa to podarí,“ hovorí Gabriela Rajniaková, koordinátorka programu **Cirkus Paciento**.

Keď deti prvýkrát vstúpia do cirkusového stanu, je to akoby vošli do iného sveta. Tu nie sú žiadne diagnózy, choroby či trápenia. Tu môžu byť deťmi, hrať sa, smiať sa a ešte oveľa viac - čosi dokázať. Nacvičiť si vlastné číslo, prekonať strach a rozveseliť druhých. A to znamená veľmi veľa.

Tréning pokračuje počas celého týždňa. Deti sa po liečebných procedúrach ponáhľajú do cirkusového stanu, kde sa z nich stávajú kúzelníci, tanečnice či

žongléri. Konečne v piatok prichádza veľký deň. Niektoré deti majú od rána trému, iné by najradšej vo svojich farebných kostýmoch aj spali. K cirkusovému stanu sa pristavia lavičky, ktoré sa rýchlo zaplnia do posledného miesta. Sedia na nich kamaráti - pacienti, rodičia, sestričky, lekári, upratovačky, kuchárky. Nikto si to nechce nechať ujsť. Publikum hlasno povzbudzuje a deti cítia, že spoločne tvoria čosi výnimočné. Záverečný nadšený potlesk je odmenou pre všetkých.

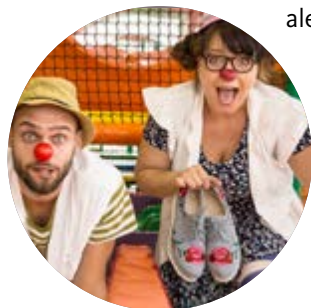
„Milujem svoju prácu... Lebo nie my deťom, ale oni nám ukazujú, aké dôležité je smiať sa, nebrať všetko tak vážne a tešiť sa z maličkostí,“ zhrnul zdravotný klaun Roman Večerek.

Cirkus Paciento v roku 2018 navštívil 3 kliniky detskej onkológie, 4 oddelenia detskej psychiatrie a 3 špecializované zdravotnícke zariadenia, kde sa cirkusovými hviezdami stalo až **231 detí**.

PREZUVKY MÁME VŽDY PRIPRAVENÉ

Karinka, Šimonko, Veronika, Miško, Ondrejko... Niektoré deti musia prekonávať ťažké prekážky hneď od narodenia. Napríklad, keď sa u nich už v kojeneckom veku prejaví nejaké ťažko liečiteľné ochorenie, ktoré sa podpíše na celom ich detstve a ďalšom živote. Hoci sú už prepustené z nemocnice vzhľadom na svoju ťažkú diagnózu do domácej intenzívnej či paliatívnej starostlivosti, tiež potrebujú podnety k radosti a dôvody na smiech či úsmev. A nielen oni, ale aj ich rodina a najbližší, s ktorými trávajú čas doma. Starostlivosť o vážne choré dieťa mnohokrát znamená pre rodičov veľkú psychickú a fyzickú záťaž, izolovanosť od bežného chodu sveta a sociálnych kontaktov. Zdra-

votní klauni svojimi návštevami v rámci špeciálneho programu **PREZUVKY MÁME** pomáhajú prekonať neľahké obdobie choroby. Snažia sa všetkým členom rodiny priniesť krajšie zážitky a navodiť iné myšlienky. Hlavne pre deti však znamenajú tieto návštevy veselé a šťastné chvíle života. Medzi deťmi a zdravotníkmi klaunami sa vytvára krásne priateľstvo a mnohé si už život bez veselých postavičiek v lekárskejších plášťoch ani nevedia predstaviť.

„Pre dieťa i jeho blízkych je veľmi uvoľňujúce, ak si môžu v tých najťažších chvíľach choroby a každodennej rutiny oddýchnuť v atmosfére plnej smiechu a humoru. Môžu si vytvoriť a zachovať mnohé pekné a vzácne spomienky, ktoré sa môžu viazať až k posledným chvíľam spoločného života. S pocitom, že klauni prispeli azda k tomu maximumu, čo sa dalo pre dieťa spraviť.“

Mgr. Ľubomír Harinek, detský psychológ

SENIORI NA VARIETÉ ZOŽALI NADŠENÉ OVÁCIE

Otom, že **Smiech nepozná vek**, dobre vedia nielen zdravotní klauni, ale aj desiatky ľudí v 28 zariadeniach pre seniorov na celom Slovensku. Pri pravidelných klauniádach pre skôr narodených dokážu svojím humorom rozžiariť tváre seniorov, ktorí často bojujú s vážnymi chorobami či osamelosťou. Tento rok však klauni svojim seniorom priniesli i nový program – pravé nefalšované **VARIETÉ**, v ktorom sa sami môžu stať hviezdami pódii. Tri dni usilovného nácviku vyvrcholila slávnostným varietným predstavením.

Je štvrtok. V sále už stojí farebný portál slúžiaci ako divadelná opona, vedľa neho hrá živá kapela. Stoličky sa plnia divákmi - klientmi zariadenia, ale aj zdravotníckym personálom. Pozor, začíname! Opona sa otvára a prichádzajú prví účinkujúci. Už tu máme dvojicu kúzelníčov,

tri dámy nacvičili číslo s boa, v programe zaznie aj operný spev. Zlatým klincom takmer hodinového programu bude kankánový tanec s vejárom v prevedení bývalej primabaleríny, ktorá aj napriek veku nestratila noblesu a krásne držanie tela. Akoby sme sa ocitli v inom svete. Zo všedného dňa je zrazu jedna veľká slávnosť. Keď sa na záver ozývajú nadšené ová-

cie, zo seniorov žiari šťastie. „Bola som dobrá, však?“ hrdó sa pýta jedna z účinkujúcich. Na to možno povedať len „áno“! Nazbierať odvahy vystúpiť na verejnosti je naozaj niečo mimoriadne. A keď k tomu pridáme vek a rôzne starosti či bolesti, klobúk dole. Jednoducho – bravó!

„Zmyslom tohto projektu je dať seniorom priestor a možnosť zažiť, ukázať, čo dokážu, užiť si svoj potlesk a obdivné pohľady. Veľký význam má aj nácvik predstavenia, lebo seniorom prináša mnoho nových podnetov,“ hovorí koordinátorka programu Eva Okoličániová.

„Som nadšená, úžasne sa mi to páčilo. Mnohí klienti dali zo seba to, čo sme o nich ani netušili. Prejavili sa, užívali si to, bola tam nádherná atmosféra. Keď si na ňu spomeniem, mám zimomriavky. Veľmi ďakujem klaunom za tento skvelý projekt.“

Judita Uličná, psychologička zariadenia pre seniorov Domov jesene života

SPIEVAJÚCA FIDLIKÁRA A KUFOR PLNÝ ZÁZRAKOV

Deti čakajú na stoličkách v polkruhu. Z chodby počujú prvé, jemné tóny spevu. Do triedy vstupujú traja klauni s hudobnými nástrojmi a veľkým kufrom plným tajomstiev. Začína sa program **FIDLIKÁRA**. Predstavenie sa sústreďuje najmä na zmyslové vnemy. Deti sa môžu dotýkať rozličných materiálov, ohmatať si rekvizity, započúvať sa do očarujúceho cinkania kľúčov a do zvukov jednotlivých hudobných nástrojov.

Fidlikára je špeciálny interaktívny program pre deti s autizmom, mentálnym a kombinovaným postihnutím. Jeho zmyslom je priniesť hendikepovaným deťom nové radostné vnemy pomocou hudby, zaujať ich pozornosť a nadviazať s nimi kontakt. Program bol vyvinutý v úzkej spolupráci s expertmi tak, aby klauni pomocou hudby, piesní a jedno-

duchého príbehu vstupovali do často uzavretého sveta týchto detí a prinášali im nové emocionálne podnety s terapeutickým účinkom. Pravidelné dávky smiechu podporujú liečbu ťažko chorých detí. Návštevy zdravotných klaunov sú vždy prispôbivé konkrétne psychickému a fyzickému stavu detského pacienta a situácii v rodine.

„Bolo to veľmi inšpirujúce predstavenie s vhodným tempom i primeranou dĺžkou, aby po celý čas udržalo pozornosť detí. Je skvelé a veľmi dôležité, že to je aktivizujúce predstavenie plné hudby, zvukov a spevu, pretože viacnásobne postihnuté deti sú veľmi často inaktívne. Hudba je najcenejšia a v niektorých situáciách jediný aktivizujúci prostriedok v ich vzdelávacom procese.“

pedagógovia Špeciálnej ZŠ Šamorín

VZDELÁVAME SA A VZDELÁVAME

Učiť sa a zlepšovať sa je jednoducho dobré, a preto sa tréningový proces klaunov nikdy nekončí. Byť efektívnou súčasťou zdravotnej starostlivosti vyžaduje neustále prehlbovanie umeleckých zručností, ale aj znalostí z oblasti medicíny, psychológie, komunikácie apod. Vzdelávacie školenia na národnej i medzinárodnej úrovni, workshopy a stretnutia programových či regionálnych tímov, koučingy, supervízie, to všetko je neoddeliteľnou súčasťou práce každého profesionálneho klauna.

Zároveň sme veľmi hrdí na rozvoj našich vlastných vzdelávacích programov. Tento rok sme úspešne realizovali **8 zážitkových workshopov** pre zdravotníkov a sociálnych pracovníkov v zariadeniach pre seniorov a **4 semináre Humor v zdravotníctve** pre zdravotnícky personál nemocníc. Poslaním prezentácií a workshopov je poskytnúť lekárom a zdravotníckemu personálu možnosť praktického tréningu špeciálnych humorných techník, ktoré prispievajú k pozitívnej zmene atmosféry.

SMIECH POMÁHA AJ NA ONKOLÓGII

Zdravotní klauni pravidelne navštevujú deti v nemocniciach, avšak vždy v novembri zavítajú aj za dospelými pacientmi. Program **KÔŠ PLNÝ HUMORU** je určený najmä dospelým onkologickým pacientom, ktorí trávajú v nemocniciach dlhé a náročné chvíle. Zdravotní klauni tak už ôsmy rok priniesli hudbu, smiech, pohladenie a objatie do 6 nemocníc v rôznych regiónoch Slovenska.

„Predpoklad, že na onkológii sa len plače a musí byť ticho, neplatí. Aj onkologickí pacienti sa radi smejú, spríjemňuje im to dni. Smiech dokáže odľahčiť aj tie najnáročnejšie chvíle – pacientom aj ich blízkym,“ hovorí onkopsychologička Lucia Vasilíková z Národného onkologického ústavu.

Zdravotní klauni vedia, že návštevy dospelých si vyžadujú iný prístup ako klauniády pre deti. Dôležitá je predovšetkým empatia a schopnosť vycítiť náladu a rozpoloženie pacienta.

„Aj chorým dospelým veľmi dobre padne, keď ich vytrhne z všednosti a dlhých chvíľ na oddelení. Možno zo začiatku sú ostýchaví a hanbia sa smiať pred druhými. No keď sa nálada podarí uvoľniť, zabávajú sa všetci. Treba však veľmi citlivo zvažovať, ktorý prvok humoru využijeme. Dospelí na onkológii si totiž, na rozdiel od malých detí, plne uvedomujú vážnosť situácie, v ktorej sa nachádzajú,“ hovorí zdravotná klaunka Mariana Kovačechová, alias Doktorka Frčka Strelená.

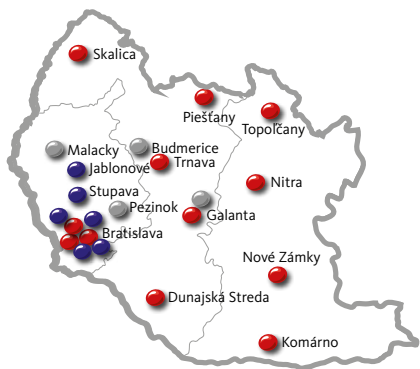

ČERVENÉ NOSY NA MISII V KIRGIZSKU

Zdravotní klauni vďaka programu **EMERGENCY SMILE**, ktorý organizuje medzinárodná organizácia Red Noses International, prinášajú smiech aj za hranice Slovenska, do krajín, ktoré postihla vojna či chudoba. Tento rok sa naša zdravotná klaunka Gabika Rajniaková, alias sestrička Gvendolína Vygumovaná, zúčastnila misie v ďalekom Kirgizsku, kde s medzinárodným tímom zdravotných klaunov navštevovali nemocnice pre deti s tuberkulózou. Gabika o svojich skúsenostiach rozpráva: *„Deti boli všade zvedavé na to, čo sa bude diať. Napriek jazykovým bariéram sa počas našich návštev na oddelení ozýval smiech, nuž krajšiu re-*

akciu sme si ani nemohli želať. Bola to však veľká výzva. Mnohé deti, ktoré sme v nemocniciach pre deti s TBC stretli, museli byť kvôli chorobe celé mesiace izolované od zvyšku sveta, a čo je najhoršie - aj od svojej rodiny. Bolo to pre nich ťažké a frustrujúce. Našou úlohou bolo do tohto ponurého prostredia priniesť radosť a pocit, že sú výnimočné a že môžu dokázať aj neuveriteľné veci, keď sa snažia. O tom bol náš príbeh červeného kufra, ktorý sme spolu s deťmi rozvíjali počas celého týždňa v programe Cirkus Smile. Reakcie a nadšenie detí pri záverečnom vystúpení boli nádherné. Bol to krásny a mimoriadny zážitok, rovnako pre deti ako aj pre nás klaunov.“

Zdravotní klauni NA ZÁPADNOM SLOVENSKU

REGIÓN V ČÍSLACH

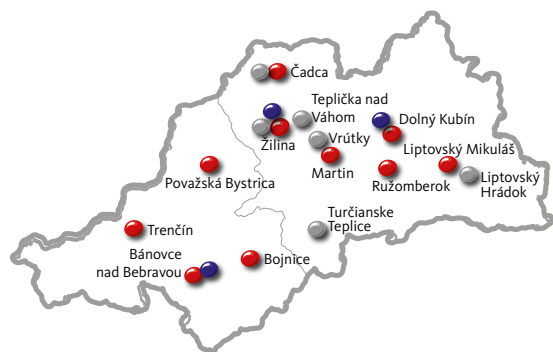
Počet zdravotných klaunov:	27
Počet nemocníc:	14
Počet navštevovaných oddelení:	29

POČET KLAUNIÁD V ROKU 2018:

Zdravotné klauniády:	800
Na operačnú sálu:	131
Prezuvky máme:	27
Cirkus Paciento:	15
Fidlikára:	33
Smiech nepozná vek:	125
v 13 seniorských zariadeniach pravidelne, v 13 občasne	
Varieté:	6
Kôš plný humoru (onkologické odd.):	3
Psychiatrická nemocnica Philippa Pinela (ženské odd.):	24
Špeciálne klauniády	1

„Pred 2 mesiacmi som ležala so 4-mesačnou dcérkou v bratislavskej nemocnici na Antolskej na oddelení JIS. Vošli klauni s červenými nosmi, ale malinká veľmi nereagovala. Červenonosá doktor-ka ju pohladkala po hlávke a potom sa otočila ku mne a pohladila aj mňa so slovami „aby maminke nebolo ľúto“. Rozplakala som sa. Bolo to v tej chvíli to najjednoduchšie a najkrajšie, čo pre mňa mohol kto spraviť. Ste úžasní, ďakujem.“

mama Ivana

Zdravotní klauni NA SEVERNOM SLOVENSKU

REGIÓN V ČÍSLACH

Počet zdravotných klaunov:	12
Počet nemocníc:	10
Počet navštevovaných oddelení:	15

POČET KLAUNIÁD V ROKU 2018:

Zdravotné klauniády:	420
Prezuvky máme:	10
Fidlikára:	2
Cirkus paciento:	5
Smiech nepozná vek:	75
v 7 seniorských zariadeniach pravidelne, v 9 občasne	
Kôš plný humoru:	2
Špeciálne klauniády:	1

„Zdravotní klauni prinášajú na naše oddelenie kopiec humoru, zábavy, pesničiek či veselých scénok. Počas 12 rokov sa z nich stali naši spolupracovníci, ktorí pomáhajú pacientom ľahšie zvládajú pobyt na oddelení. Vedia ich rozveseliť, odpútať pozornosť od terapeutických výkonov, a tak zlepšovať ich psychickú pohodu, čo prispieva k rýchlejšiemu uzdraveniu. Za ich prácu im zo srdca ďakujem a teším sa, že budú k našim malým aj väčším pacientom prichádzať aj naďalej.“

PhDr. Katarína Krajčiová,
vedúca sestra Pediatrického oddelenia
FNsP Žilina

Zdravotní klauni NA STREDNOM SLOVENSKU

REGIÓN V ČÍSLACH

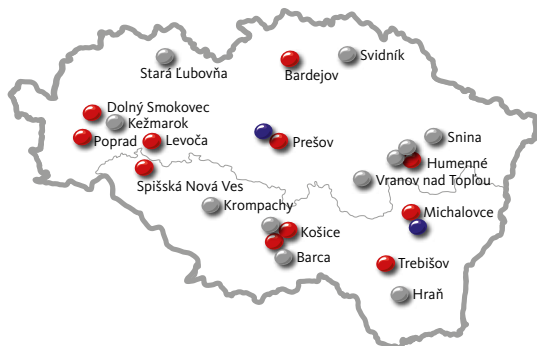
Počet zdravotných klaunov:	8
Počet nemocníc:	10
Počet navštevovaných oddelení:	14

POČET KLAUNIÁD V ROKU 2018:

Zdravotné klauniády:	353
Na operačnú sálu:	81
Prezuvky máme:	6
Cirkus Paciento:	16
Fidlikára:	10
Smiech nepozná vek:	35
v 4 seniorských zariadeniach pravidelne, v 6 občasne	
Kôš plný humoru:	1
Špeciálne klauniády	3
Klauniády v rámci speleoterapie	
v Bystrianskej jaskyni:	7

„Na chirurgickom oddelení DFN v Banskej Bystrici sme sa stretli so sestričkou Bodkou. Ležal tam môj 17- mesačný syn Tomáško, ktorý je tak strašne neposedný, že som bola sama zvedavá, čo bude. Sestrička Bodka ho však zabávala celé dopoludnie, bublifuk sa nezastavil, a tá jej veverička! Bola proste úžasná! Všetky deti sa smiali! Pred dvoma rokmi zdravotných klaunov zase stretol môj najstarší, vtedy 13- ročný „pubertiacky“ syn v Nemocnici v Poprade. Čakala som hundranie a ohrňovanie nosom, že je to pre malé deti, ale stal sa presný opak. Bol nadšený ☺ Ďakujeme, že ste.“

mama Vladimíra

Zdravotní klauni NA VÝCHODNOM SLOVENSKU

REGIÓN V ČÍSLACH

Počet zdravotných klaunov:	14
Počet nemocníc:	19
Počet navštevovaných oddelení:	25

POČET KLAUNIÁD V ROKU 2018:

Zdravotné klauniády:	506
Prezuvky máme:	3
Cirkus Paciento:	16
Fidlikára:	14
Smiech nepozná vek:	63
v 4 seniorských zariadeniach pravidelne, v 10 občasne	
Kôš plný humoru:	1
Špeciálne klauniády	4

„Zdravotní klauni sa stali už neodmysliteľnou súčasťou terapie na našom oddelení. Vždy potešia nielen detských pacientov a ich mamičky, ale aj nás, zdravotnícky personál. Vždy ich radi vítame - donesú pokoj, pohodu a uvoľnenie. Po ich odchode celé oddelenie ešte dlho „rozvoniava“ ich smiechom a bláznivými kúskami. Želám všetkým Červeným nosom krásne Vianoce a v novom roku veľa zdravia, šťastia a elánu do ďalšej práce.“

MUDr. Mária Medrická, primárka detského oddelenia Nemocnice sv. Jakuba, Bardejov

NÁVŠTEVA U DIANKY

Pamätáte sa na našu kamarätku Dianku, ktorú klauni pravidelne navštevovali na Dialyzačnom oddelení? Ešte minulé Vianoce dochádzala s mamkou z Dubnice nad Váhom na dialyzačné stredisko v Bratislave kvôli vrodenej nedostatočnej funkcii obličiek. Statočné dievčat-

ko muselo až trikrát týždenne vydržať 4 dlhé predlhé hodiny v spojení s dialyzačným prístrojom. Našťastie sem prichádzali jej kamaráti zdravotní

klauni, ktorí trápenie a nepohodu odháňali zábavou a smiechom.

Tento rok sa však zmenil. Dianka úspešne podstúpila transplantáciu obličky a my sme jej celý čas z celej sily držali všetky naše klaunské palce. Podarilo sa! Dianka je doma, ešte sa doliečuje, ale zároveň rastie, kvitne a veľa sa smeje. O tom sme sa presvedčili, keď sme ju išli navštíviť domov, kde nás privítala celá rodina. Verte, pre všetkých to bola RADOSŤ ako hrom!

MÔJ OTEC, ALZHEIMER A MY OSTATNÍ

Môj otec je už starší pán. Všetko by bolo, ako má byť, nebyť nemilého prekvapenia pár rokov pred jeho sedemdesiatkou. Aj keď už o tom nevie, je otcom štyroch detí a dedkom piatich vnučiek. Odvtedy spolu bojujeme s Alzheimerom.

Otec už neovláda svoju myseľ ani komunikáciu. S jeho pohybovým aparátom to tiež posledné týždne začína byť komplikované. Keď náhodou doma spadne, musíme ho prísť postaviť. Dvakrát sa už stalo, že sa vydal „na útek“ a museli sme ho hľadať po okolí. Otec už nevie rozprávať, ak nerátam občasné slovo, čo z neho vyklízne vo svetlejších chvíľkach, i to prevažne s námahou. Niekedy sa usmeje, alebo sa začne bláznit ako africký domorodec, väčšinu času je však flegmatický, smutný a najmä – zmätený. Vyhliadky do budúcnosti sú pre všetkých neutešné: zhoršovanie stavu, imobilita, smrť. Podobný osud zažívajú na Slovensku desaťtisíce rodín.

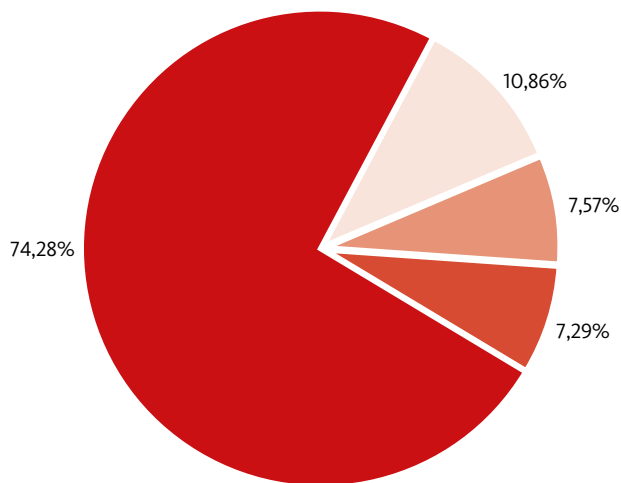
Existuje veľa ťažkých i smutných scenárov. Zväčša, najmä ak to už nejde inak a rodina si to môže dovoliť, padne skôr či neskôr rozhodnutie umiestniť svojho rodinného príslušníka do zariadenia pre seniorov. Jedno také navštevujem ako **zdravotný klaun pre seniorov Miro Šarkan**. Miro je telocvikár, tréner, turista. Duchom športovec, takže súčasnému umeniu, móde či gastronómii sa veľmi nevenuje. Vie však oceniť peknú ľudovú pesničku a je vždy ochotný pomôcť svojej klaunskej kolegyni, i keď výsledok jeho snaženia je väčšinou komický.

Dnes opäť mierim na pravidelnú klauniádu pre seniorov. Program návštevy musí byť jednoduchý, s dôrazom na pohyb, hudbu, blízkosť či nenáročnú hru. O pár minút už stojíme pred prvou skupinkou na vozíkoch či stoličkách usadených seniorov. Niektorí sa potešili, už keď nás zazreli vo dverách, iní apaticky pozerajú do zeme. Niektorým sa predstavujeme priamo do ucha, lebo slabšie počujú. Iní zase slabšie vidia. Pre vybudovanie dôvery je veľmi dôležitý dotyk. A úsmev. Viem to aj od otca – vždy, keď prídem k nemu domov, podáme si ruku a s úsmevom ho pohladím po pleci. Oči ožijú. Usmeje sa.

Niektoré veci sú v nás zakorenené veľmi hlboko. Kiež by však bolo viac tých pekných, akými sú slušnosť, pokora, skromnosť a láska. Tieto hodnoty vyzdvihujú aj naši seniori najviac. Ďakujem všetkým starým ľuďom za to, že mi pripomínajú, ako plynie čas a ukazujú to, čo je v živote najdôležitejšie. Podobne ako deti. Podobní deťom.

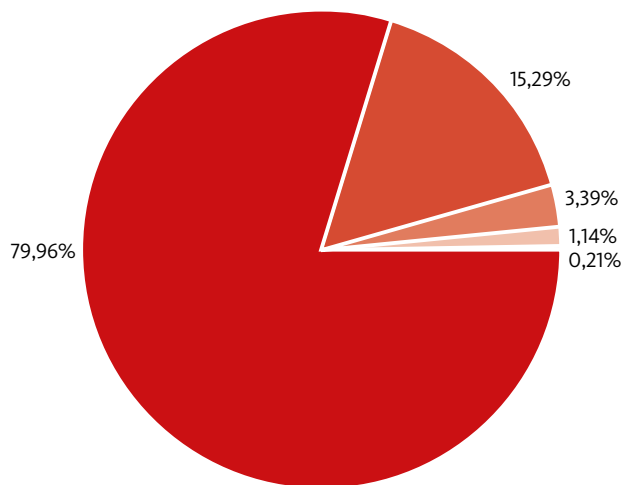
Peter Važan, zdravotný klaun Miro Šarkan

ČERVENÝ NOS Clowndoctors v číslech

POČET KLAUNIÁD A PROGRAMOV o. z. ČERVENÝ NOS CLOWNDOCTORS V ROKU 2018

- Zdravotné klauniády pre deti **2079**
- Zdravotné klauniády pre seniorov **304**
- N.O.S. – Na operačnú sálu **212**
- Ostatné programy **204**

PREHĽAD PRÍJMOV o. z. ČERVENÝ NOS CLOWNDOCTORS V ROKU 2018

79,96 % individuálni darcovia

15,29 % príspevky z 2% z daní

3,39 % firemní darcovia

1,14 % granty

0,21 % iné (bank. úroky a pod.)

Výročná správa za rok 2018 bude zverejnená na našej webovej stránke po schválení Valným zhromaždením a po uskutočnení ročného auditu v 1. polroku roku 2019.

Aj v roku 2018 mali najväčší podiel na financovaní projektu dary od individuálnych darcov. Vďaka vám všetkým sa okrem pravidelných návštev detí či seniorov, mohli uskutočniť aj naše špeciálne programy.

ĎAKUJEME,

že prinášate smiech deťom do nemocníc

- Trvalou platbou každý mesiac
- Jednorazovým alebo opakovaným darom
- Firemným darcovstvom
- 2% z vašich daní

ÚDAJE POTREBNÉ NA POUKÁZANIE 2%

IČO/SID: 30855748

Právna forma: občianske združenie

Obchodné meno/názov: ČERVENÝ NOS Clowndoctors

Ulica: Klenová Číslo: 1687/8 PSČ: 831 01

Obec: Bratislava

DARUJTE

Kliknutím na červené tlačidlo
na našom webe môžete veľmi
jednoducho darovať online.

nájdete nás aj na:

SME blog

občianske združenie ČERVENÝ NOS Clowndoctors
adresa: Klenová 8, 831 01 Bratislava
tel.: +421 2 43 42 80 88,
e-mail: info@cervenynos.sk
www.cervenynos.sk

